

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**V науково-практична конференція
студентів та молодих вчених з міжнародною участю**

**«ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ
ДО ДОСЯГНЕНЬ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ»**

**18 травня 2023 р.
ХАРКІВ – Україна**

**MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF PHYSIOLOGY AND PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY**

**V scientific and practical conference
of students and young scientists with international participation**

**«FROM EXPERIMENTAL AND CLINICAL PATHOPHYSIOLOGY TO THE
ACHIEVEMENTS OF MODERN MEDICINE AND PHARMACY»**

**May 18, 2023
KHARKIV – Ukraine**

УДК 615.1:616 (043.2)

Редакційна колегія: Заслужений діяч науки і техніки України, проф. Котвицька А. А., проф. Владимірова І. М., проф. Кононенко Н. М.

Укладачі: проф. Рибак В. А., Волохов І. В.

Посвідчення Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» № 551 від 19.12.2022 р.

Від експериментальної та клінічної патофізіології до досягнень сучасної медицини і фармації : матеріали V науково-практичної конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю, м. Харків, 18 травня 2023 р. Х. : НФаУ, 2023. 335 с.

Збірник містить матеріали IV науково-практичної конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю «Від експериментальної та клінічної патофізіології до досягнень сучасної медицини і фармації». В матеріалах конференції розглянуто сучасні проблеми медицини і фармації: молекулярні основи патології, клітинні та гуморальні механізми розвитку захворювань; роль генетичних факторів у патогенезі захворювань; механізми розвитку патологічних процесів і хвороб; вікова патофізіологія; проблемні аспекти хвороб цивілізації; клінічна патофізіологія; інтервенційні методи діагностики та лікування; питання викладання патофізіології; експериментальна терапія найбільш поширених захворювань; фармакологічна корекція патологічних процесів; проблеми та перспективи створення лікарських препаратів різної спрямованості дії (лікувально-косметичних, гомеопатичних, ветеринарних, екстемпоральних); створення нутрицевтичних засобів та виробів медичного призначення; нанотехнології у фармації; таргетна терапія захворювань людини; трансляційна медицина, новітні технології діагностики та лікування; біомедичні технології; вплив сучасних технологій на здоров'я людини; фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології; ментальне здоров'я та інновації у медико-психологічній реабілітації військовослужбовців в умовах воєнного стану; глобальні проблеми громадського здоров'я.

Для широкого кола наукових і практичних працівників медицини та фармації.

UDC 615.1:616 (043.2)

Editorial board: Honored worker of science and technology of Ukraine, prof. Kotvitska A. A., prof. Vladymyrova I. M., prof. Kononenko N. M.

Compilers: prof. Rybak V. A., Volokhov I. V.

Certificate of the State scientific organization «Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information» № 551 dated 19.12.2022.

From experimental and clinical pathophysiology to the achievements of modern medicine and pharmacy : collected papers of Vth scientific and practical conference of students and young scientists with international participation, Kharkiv, May 18, 2023. Kh. : NUPh, 2023. 335 p.

Collected papers includes the materials of Vth scientific and practical conference of students and young scientists with international participation «From experimental and clinical pathophysiology to the achievements of modern medicine and pharmacy». The modern problems of pathophysiology were considered the materials of the Conference: molecular basis of pathology, cellular and humoral mechanisms of disease development; role of genetic factors in the pathogenesis of diseases; mechanisms of pathological processes and diseases development; age-related pathophysiology; problematic aspects of the diseases of civilization; clinical pathophysiology; interventional methods of diagnosis and treatment; issues of pathophysiology teaching; experimental therapy of the most common diseases; pharmacological correction of pathological processes; problems and prospects for the development of medicines with different orientation of action (medical and cosmetic, homeopathic, veterinary, and extemporaneous preparation); development of nutraceutical drugs and medical products; nanotechnology in pharmacy; targeted therapy of human diseases; translational medicine; the latest diagnostic and treatment technologies; biomedical technologies; impact of modern technologies on human health; physical rehabilitation and recreational health technologies; mental health and innovations in medical and psychological rehabilitation of military personnel under martial law; global public health issues.

For a wide audience of scientific and practitioners of medicine and pharmacy.

UDC 615.1:616 (043.2)

© NUPh, 2023

Toriany I.I., Kalinichenko S.V., Martynov A.V., Minukhin V.V., Moiseenko T.M., Melent'eva Kh.V., Rezak T.O. Methodological concepts of the inactivating effect of ultraviolet irradiation on bacteriophage as a model object (analysis of previous experience).....	44
Tryasak N.S., Bondarenko O.S. Effects of nitric oxide and endothelial dysfunction on atherogenesis	45
Tryasak N.S., Holikova A.A. Some aspects of the development of Burkitt's lymphoma and role of the Epstein-Barr virus	47
Veliieva L.P., Shevchenko O.M. The role of prostaglandin PGD2 in the pathogenesis of allergic asthma.....	49
Volkova Yu.V. Serotonin and stress in the aspect of depressive behavioral disorder in adolescents.....	50
Yanko R.V. Melatonin reduces the risk of fibrosis development in the pancreas of rats with alimentary obesity	52
Авраменко А.О., Короленко Р.М., Смоляков С.М., Дерменжи Е.В., Макарова Г.В. Вплив тривалих військових дій на показники виявлення внутрішньоклітинних «депо» гелікобактерної інфекції у пацієнтів із хронічним неатрофічним гастритом.....	53
Акімов О.Є., Назаренко С.М., Закоłodна О.Е., Міщенко А.В., Соловйова Н.В. Значення патофізіології як навчальної дисципліни в підготовці здобувачів освіти в умовах воєнного стану.....	55
Акішева А.С., Ларіонов В.Б., Макаренко О.А., Молодан Ю.О., Борисюк І.Ю., Валіводзь І.П. Докінг-аналіз взаємодії пропоксазепаму з напругозалежним калієвим каналом людини Kv3.1.....	57
Алієв Р.Б., Козловська М.Г., Василенко М.І., Портниченко А.Г. Зміни експресії лептинових рецепторів при коморбідному перебігу запального процесу і цукрового діабету 2 типу.....	60
Аль-Надаві Н.Д. Посилення протиепілептичної дії ніацин–оксіетилідендифосфонато-германата (МІГУ-4) піоглітазоном на моделі хронічної епілептичної активності.....	62
Андрєєва І.Д., Осолодченко Т.П., Рябова І.С., Батрак О.А. Протимікробна активність нізину в комбінації з диклофенаком натрія стосовно клінічних штамів грампозитивних мікроорганізмів	64
Антоненко Д.О., Кузнецова М.О. Вплив сигналів повітряної тривоги на психічне здоров'я студентів.....	65
Апросіна О.Б., Булига А.О., Шаповал О.В. Особливості травматичних пошкоджень трубчастих кісток у дитячому віці.....	67
Бабійчук Л.В., Бабійчук В.Г., Коваль С.М., Кандибко І.В., Піняєв В.І. Гістологічні зміни тканин міокарду старих щурів на фоні розвитку та прогресування стрес-індукованої артеріальної гіпертензії (експериментальне дослідження)	69
Багацька Н.В., Глотка Л.І. Цукровий діабет 1 типу в дітей та підлітків: сімейний аналіз.....	72
Баярка С.В., Карпушина С.А. Токсикологічні аспекти застосування селективних інгібіторів зворотнього захоплення серотоніну.....	74

ВПЛИВ СИГНАЛІВ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ

Антоненко Д. О., Кузнецова М. О.

Харківський національний медичний університет,

м. Харків, Україна

doantonenko.3m20@knmu.edu.ua

Вступ. Під час війни люди постійно почувають себе у небезпеці та перебувають у стані хронічного стресу. Звуки сирени, почуття страху, тривоги, нерозуміння що буде далі, відсутність впевненості в завтрашньому дні – це життя кожного українця в сьогоднішніх умовах. Безумовно, війна залишила свій величезний негативний відбиток на психоемоційному стані усіх людей. А це в свою чергу відіграє роль у виникненні як психічних, так і соматичних захворювань.

Метою цієї роботи було дослідити вплив сигналів повітряної тривоги на психічне здоров'я студентів.

Матеріали та методи дослідження. В ході дослідження, в якому брали участь 97 студентів (68 дівчат, 29 хлопців) різного віку (18-24 років) стало відомо, що 76% не виїжджали за кордон від початку повномасштабного вторгнення, 27% з яких весь час залишалися в Харкові. Було проведено анонімне опитування серед студентів, які перебувають на території України, за допомогою спеціально розробленої анкети, розповсюдженої за допомогою Google Forms.

Результати дослідження. Усі 100% респондентів відмітили зміни в психоемоційному стані, які посилювались під час сигналів повітряної тривоги. Більша половина відчувають дратівливість, тривогу, страх, злість. 91% опитуваних, які перебувають у Харкові, останнім часом не біжать в укриття після звуку сирени. Вони аргументують це тим, що відчувають виснаження, апатію, втому, тому йти в укриття просто немає сил. Після відбою повітряної тривоги 90% респондентів відмічають сильну емоційну втому, з'являється головний біль, знижується працездатність, що впливає на якість навчання та на загальне самопочуття. Більша половина відмітила зміни у своїй поведінці – вони стали більш дратівливими, менше посміхаються протягом дня, дуже часто мають поганий настрій. 48% опитуваних помітили, що звуки повітряної тривоги спричинили появу синдрому фантомної сирени. Синдром фантомної сирени – це стан, коли людина у повній тиші чує звуки повітряної тривоги тоді, коли їх насправді немає. Цей стан є захисною реакцією організму на величезний стрес. Крім того, дослідження показало, що майже 75% студентів оцінюють свій психічний стан як нестабільний. Більше половини опитуваних відмітили, що незважаючи на те, що вони чують звуки сирени кожного дня по декілька разів, вони все одно кожного разу відчувають страх, тривогу, напруженість, інколи сльози та паніку.

Висновок. Вже більше року українці живуть в стані хронічного стресу. Його посилюють звуки сирени, вибухів, артилерійських обстрілів та ін. Люди почали лякатися гучних звуків, свисту або будь-яких інших незвичних різких звуків. З того моменту, коли ми почули першу сирену, яка сповіщала про

повітряну тривогу, ми постійно носимо в собі «внутрішню тривогу», яка змушує нас дослухатися до кожного звуку. Постійна напруга, страх, розгубленість заважає повноцінно жити. Такі часті негативні емоції завдають великої шкоди психічному здоров'ю людини та без психологічної допомоги можуть призвести до серйозних нервово-психічних розладів.